

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félvévre 6 K., negyedévre 3 K. — t
Vidéken 9 K. 4 K. 50 t

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, 42. Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

Magyar türelem.

Holmi agylágyult külföldi tudós rá-ráront Magyarországra és olyan híreket bocsát világgá, a melyekből Európa népe jogosan azt hiszi, hogy Magyarországon a nemzetiségek rettenetesen el vannak nyomva és jogukat egyetlen irányban sem érvényesíthetik. Pedig ha jól szemügyre vesszük a dolgot, ennek éppen az ellenkezőjét látjuk.

Nézzük csak a horvátországi magyar iskolákat. A községi bírótól kezdve az összes közigazgatási hatóságok hol passiv akadékoskodással, hol pedig nyílt erőszakoskodással bénítják meg a horvátországi magyar iskolák munkáját és ahol csak lehet, megakadályozzák azt, hogy újabb magyar iskola létesüljön. Csak nemrégiben láttuk azt, hogy Pétervárad előjárósága egyszerűen megtiltotta a magyar iskolás gyermekeknek az újvidéki magyar iskolába való átjárást. Ez az eljárás elég élénken illusztrálja azt, hogy a horvát előjáróságok milyen eszközökkel akarják a magyarokat terrorizálni és miképen kívánják a Horvátországban letelepedett magyarok szabad nevelési jogát korlátozni.

Ilyesmiről természetesen nem szá-

molnak be a külföldön, nem állítják oda a magyar állam nagy türelmességét és lojalitását, amelylyel megengedi minden felekezetenek és társaságnak az iskolák felállítását, oszupán azt az egyet kötve ki, hogy az államnyelvet tanítsák és az állam törvényei ellen ne cselekedjenek. A magyar államnak Horvátország területén mindenesetre joga lenne arra, hogy a fennálló iskolák ügyét ne csak a legerősebb energiával pártolja, hanem meggátolja az ottani hatóságokat abban, hogy a magyar iskola működése elé minduntalan gátat vessenek. És annál csodálatosabb a horvát hatóságok kapcsáskodása, mert a magyar iskolák Horvát-Szlavonországban bizonyos népszerűségnek is örvendenek. Nem minden horvát olyan elvakult — különösen ott, ahol sürűben érintkezik a magyar lakossággal — hogy be ne lássa annak hasznát, ha a gyermeke magyarul is megtanul. Nagyon jól tudja, hogy ezzel módot nyújt neki, hogy a közös hivatalokban, de meg a kereskedelem és ipar terén is könnyebben boldogulhasson.

Mi is örülünk annak, ha a gyermekeink idegen nyelvet tanulnak és éppen ezért a horvátoktól is csak okosság lenne, ha a magyar nyelv tanulásával gyermekeik műveltségét és az

életben előrehaladásukat előmozdítanák. Ott természetesen másképp fogják fel a dolgot. Ők minden magyarban halálos ellenséget látnak és irtóznak attól, hogy az iskolában magyar szót is halljanak.

Jelenleg Horvát-Szlavonország területén 65 magyar népiskola van, a melyből csak egyetlenegy községi, 10 felekezeti, 54 pedig a Julián-egyesület tulajdona. Hogy ezek a magyar iskolák mennyire haladnak és milyen missziót teljesítenek, arra nem szükséges egyebet felhoznunk mint azt, hogy a mult esztendőkből ezekben az iskolákban 9342 tanulót neveltek, vagyis hatszázal többet, mint az előző esztendőben. Ez a 65 iskola némiképen biztosítja, hogy a százezer főre menő magyarság megtarthatja anyanyelvét és talán valamikor hozzájárulhat ahhoz is, hogy Magyarország és Horvátország a jelenleg nagyon is meglazult barátságot erősebbé és állandóbbá tegye.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

1911. augusztus 31.

Berzeviczy elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést.

LEGJOBB SZABÁSÚ FÉRFI-INGEK FEKETÉNÉL

Szerelem.

A legény ifju volt és vidám, derűs, bár kancsal, kékszemű és Gillenbast báró birtokán, mint intéző volt alkalmazva.

A leány is ifju volt és vidám, a haja szőke volt, az arca rózsás s a bárónő házi kisasszonya volt.

A fiút Andersson Karlnek, a leányt Jönsson Lottennek hívták.

Természetesen egymásba szerettek, de nem volt alkalmuk a szerelmüket meg is vallani egymásnak. S Lotte, mikor a szép piros pecsenyét forgatta a rácson, néha azt hitte, a saját vérző kis szívét nyársalja fel.

Pedig Andersson is elkövette azt, amit lehetett. De persze nem tehetett róla, hogy az asztalnál, — az egyetlen helynél, ahol találkoztak, — kancsal kék szemének szerelmes pillantásai, amelyeket Lottennek szánt, hol a bárónét, hol a nevelőnőt érték, éppen mert kancsal volt.

De a lábai, oh, azok már erősen álltak helyükön. Hatvan kilométert is gyalogolt egy jártában, s egy napon a buillon s a hal között e nevezetes lábakat előre nyújtá,

hogy az asztal alatt gyöngéden, nagyon gyöngéden megérinthesse a szemközt ülő Lotte lábujjhegyeit.

— Au! ördögbe is! — Tartsa a lábait nyugodtan, mam! — sziszegett föl kinosan a báró.

Ah! még ebben sem volt szerencséje.

Andersson imádtá a lovakat s üres óráiban az istálló ajtajában állt és gyönyörködött a kedves állatokban. Lotte ilyenkor gyorsan kötényébe szedte a megmaradt kenyérdarabkákat és ő islesietett, hogy együtt etessék a csikókat.

— Most vagy soha! — gondola ilyenkor Andersson, midőn közeledni látta a kék ruhácskát.

De mindig épp a végzetes pillanatban, hol egy istállófiu bukkant elő, hol a báró, vagy a báróné hangja csendült föl.

Ilyenkor a szerelmesek arca elborult és Amor könyes szemekkel menekült a nyergeskamarába.

Igy multak a hetek, midőn egy verőfényes vasárnap reggelen, az egész ház templomba készült, kivéve Lottét, ki hirtelen heves fogfájást kapott és Andersson, ki honn

akart maradni, hogy a napszámosgyermekek ne dezsálhassák meg a cseresznyefákat.

Délelőtt tíz órakor a parkban a tóparton találkoztak s Andersson szive ismét ezt dobogta: — Most vagy soha!

Hogy reszketett, szegény fiu! Hogy dobogott a szive szegény kis lánynak.

— Ó, Jönsson kisasszony, milyen régen várok erre az édes alkalomra, hogy megmondhassam önnek, mennyire sze...

— Reményilem, nem zavarom önöket! — hangzott fel mögöttük a nevelőnő savanykás hangja.

— Ön... ön nem ment a templomba, kisasszony!

— Nem... nekem is a fogam fáj! No, jó mulatságot! — s tovább lejtett.

De ekkorra már Lotte is továtunt...

És elmúlt az augusztus, el a holdsugaras szeptember is.

Andersson nagy lépésre határozta magát. Október 24-én ki akart lépni szolgálatából és egy kis bérletet kezdeni. Azon a napon pedig, miután a családtól elbucszott s átadta könyveit, egyszerűen így fog szólni a bárónéhoz: — Méltóságos báróné! Engedje

Iskolakönyvek Antalfynál Piac-u. 44.

Elnök bemutatja a miniszterelnök átiratát több törvényjavaslat szentesítéséről. **Tudomásul** vétetik.

Elnök bemutatja Esztergom, Hont-megye és Temesvár feliratát az obstrukció ellen, továbbá egy feliratot a felekezeti tanítók helyzetének javítása tárgyában.

Mádi Kovács János az első három kérvénynek a közigazgatási bizottsághoz való utasítását indítványozza. Ezekre nézve husznál több képviselő névszerinti szavazást és annak holnapra való halasztását kéri.

Elnök hat kérvényt mutat be az általános választói jog mellett és a véderőjavaslatok ellen.

Mádi Kovács János ellenindítványt tesz és a kérvények hovautasítására vonatkozólag husznál több képviselő névszerinti szavazást és annak holnapra való halasztását kéri.

Ezután következtek a mai napirendre kitűzött névszerinti szavazások.

Az első névszerinti szavazás végeztével a napirendre tűzött hátralevő öt névszerinti szavazást az ellenzék visszavonta, mire áttértek a véderőjavaslatok tárgyalására.

Antal Géza (munkapárti) kéri a Házat, hogy a tárgytól elterhessen és foglalkozhassék a július 17-iki zárt ülésben tett kijelentésével, melyet néhány képviselő, mint a parlamenti illetet sértőt, tüntetett fel. Kijelenti, hogy nem volt szándéka se személyt, se pártot sérteni és így érthetetlennek tartja az ellenzék igazgatóságát. Akkor az elnök öt rendreutasította.

Kovács János: Minden meg van bocsátva!

Antal Géza: A Justh-párt az öt kijelentéseit sérelmeseknek tartotta; négy napig tartott az izgalom, az ötödiken megszűnt. (Derűtség jobbról.) Ez bizonyítja, hogy a Justh-párt ezt az esetet csak ürügynek használta. Szónok ezután foglalkozik a nemzeti ellentállással és azt mondja, hogy akkor is obstruáltak és leszereltek egy nyilatkozatért. Idézi sorban Kossuth Ferenc, Justh Gyula, Andrássy Gyula és Apponyi beszédét, melyekben annak idején hevesen kikelték az obstrukció ellen. És most azt látjuk, hogy Andrássynak nem volt szava az obstrukció ellen, Apponyi azt mondja: szegyet-szegget, majd Kossuth cikkeit ír az obstrukció mellett. Ezek a férfiak tehát nem következtettek. A tuloldal azt mondja, hogy az obstrukció azért jogosult, mert nyáron erőszakolják a javaslatokat, mert a választásoknál nem volt róla szó, mert ez a parlament nem illetékes erre és mert Ausztriában még nem tárgyalják. Ami az utóbbi kifogást illeti, arra nézve az a

megjegyzése, hogy mi függetlenül Ausztriától rendezzük be a dolgainkat. A nyári tárgyalásnak a Justh-párt az oka, mert húzta a költségvetés tárgyalását. Az ellenzék folyton a közjogi sérelmeken lovagol, de a nemzet bajait nem látja. A bankvita két hónapig, a költségvetés öt hónapig tartott, így azután nyáron kell a véderőjavaslatokat tárgyalni. Ötven évvel ezelőtt Deák Ferenc a feliratot forró nyár közepén, augusztus 8-án olvasta fel. Az 1868-iki véderővita a nyár közepén folyt. Nem akar párhuzamot vonni a mostani ellenzék vezérei és az akkori vezérek között. (Nagy derűtség jobbról.) Idézi Wekerle és Kossuth beszédét, melyekben a véderő fejlesztésének szükségességét hangoztatták. Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök a programbeszédében szintén hangoztatta ezt. A kormánynak ezt a programját a választásoknál ismerte az ország és akkor maguk az ellenzéki vezérek elítélték az obstrukciót. Tehát alaptalan az a vád, mintha a véderő emeléséről a választásoknál nem lett volna szó. A nemzetnek meg kell adni azt az erőt, mely önfenntartásához szükséges. Szólok ezután foglalkozik Andrássy és Apponyi beszédeivel és a katonai követelésekkel, melyeket az ellenzék junktimba állít a létszámemeléssel.

Mikosevits Kanut személyes kérdésben kijelenti, hogy a zentai népgyűlés határozatát magára nézve nem ismeri el kötelezőnek.

Justh Gyula szintén személyes kérdésben jelentette ki, hogy mindig helyeselte az obstrukciót, csak akkor nem, mikor Széll Kálmán idejében a felhatalmazási törvényjavaslat ellen irányult.

Az ülés a napirend megállapításával véget ért.

Egyház és iskola.

A debreceni kegyesrendi r. kath. főgimnáziumban az 1911-12. tanévre a beiratások a következő sorrendben történnek: szeptember 1-én d. e. I. A), I. B), II. A), II. B) osztály; szeptember 1-én d. u. a III. A), III. B), IV. és V. osztály. Szeptember 2-ikán d. e. a VI., VII. és VIII. osztály helybeli katolikus tanulók; szeptember 2-ikán d. u. az I. A), I. B), II. A), II. B) osztály. Szept. 4-ikén d. e. a III. A), III. B), IV. és V. oszt.; szeptember 4-ikén d. u. a VI., VII. és VIII. osztály helybeli más vallású és vidéki tanulók. A beiratások a fentjelzett napokon délelőtt 9-12 óra és délután 3-5 óra között

történnek. A beiratás alkalmával a rendes tanulók 12 K, a magántanulók 8 K fölvételi díjat tartoznak fizetni. A tandíj első negyede október 1-ig esedékes és már a beiratás alkalmával fizethető. — Igazgatóság.

Az Orle. közgyűlése. Az Országos Református Lelkész-Egyesület, melynek dr. Baltazár Dezső az elnöke, szeptember 19-én tartja közgyűlését Budapesten. A kongresszus nagy ünnepeltetésben készül részesíteni dr. Baltazár Dezsőt, akit a tiszántúli egyházkerület tudvalevőleg csaknem egyhangusággal választott püspökévé. A tárgysorozaton az alapszabályok megerősítésének ügye, a végleges megalakulás, a lelkesi fizetésrendezés, a Kálvineum szervezésének szabályzata stb. szerepelnek.

Beiratkozás a polgári fiúiskolába. A debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolában az 1911/12. tanévre szóló beiratkozások napokint d. e. 9-12-ig tartatnak meg az iskola Arany János-utca 18. szám alatti helyiségében.

Beiratkozás a kereskedelmi tanintézetrel kapcsolatos három éves női felső kereskedelmi iskolába. A Debreceni Kereskedelmi Tanintézet hatodik tagozatát képező három éves női felső kereskedelmi iskolába a befejező beiratások f. évi szept. hó 1., 2., és 4. napjain történnek, még pedig délelőtt 9-12 és délután 3-5 óra között az igazgatóság hivatalos helyiségében (II. épület, I. emelet 23. szám).

Szülők figyelmébe. A bölcsészeti hallgatók segítő egyesülete utján közép- és elemi iskolai tanulók mellé, tanításban jártas, szakképzett tanárjelöltek szereshetők. Értekezhetni e célból az egyesület vezetőjével, Kiss István III. éves bölcsészethallgatóval, hivatalos helyiségében: Collégium, I. emelet (nyugati szárny) akadémiai VII. terem, délelőtt 9-12 óráig. Ugyanó levélben megkeresésekre is szíves készséggel válaszol.

Beiratkozások a polgári fiúiskolába. A Debreceni Kereskedelmi Tanintézet polgári iskolai tagozatában a befejező beiratások f. évi szeptember hó 1., 2. és 4. napjain történnek, még pedig délelőtt 9-12 és délután 3-5 óra között (földszint 5. szám alatt).

Beiratkozás a felső kereskedelmi iskolába. A Debreceni Kereskedelmi Tanintézet felső kereskedelmi iskolai tagozatában a befejező beiratkozások f. évi szeptember hó 1., 2. és 4. napjain történnek, még pedig délelőtt 9-12 és délután 3-5 óra között az igazgatóság hivatalos helyiségében (II. épület, I. emelet 23. szám).

Az izr. polgári leányiskolában a jövő tanévre szóló beiratkozások szeptember 1., 3. és 4. napjain tartatnak az iskola Deák Ferenc-utcai épületében, délelőtt 9-12-ig. Az iskolaév ünnepélyes megnyitása 5-ikén lesz. Evi tandíj 60 korona.

A debrecen—székelyhídi vasut ügye.

Ellenmozgalom Várad felől.

A Debreceni Ujság ismert akciója, amely a debrecen—székelyhídi vasut kiépítését sürgeti, Nagyvárad érdekességét fölírta és szólásra készítette. A nagyváradi ujságok rendre foglalkoznak a kérdéssel és a többek között vezércikkben. A legutóbbit reprodukáljuk itt egész terjedelmében:

Nagyvárad contra Bihar megye.

Evek óta figyelemmel kísérjük a Bihar megyét érintő vasutak építését. A vas-

meg, hogy Jönsson kisasszonnyal négyszem között beszélhessek néhány szót . . .

S épp ily komolyan és nyugodtan meg fogja szerelmese kezét s így szól hozzá:

— Lotte, tudod, hogy szeretlek! Akarsz-e az én kis feleségem lenni?

S eljött a nagy nap. Andersson miután mindenről elszámolt és elbucszott a családtól, merészen, de kissé dadogva így szól a bárónéhoz:

— Méltóságos báróné! Nem beszélhetnék Jönsson kisasszonnyal . . . szeretnék . . . valamit . . . hm . . . valamit . . . egyedül . . .

A báróné mosolygott:

— Sajnálom, de Jönsson kisasszonyt tegnap délután elengedtem Nássjöbe, hogy beteg fivérért meglátogassa.

— És . . . és . . . mikor jön vissza?

— Nem tudom. Talán csak néhány nap múlva.

Andersson kitámaszkodott a szobából, kiment az állomásra, jegyet váltott s a kocsisarkába húzódva, keservesen sírni kezdett, először tizennégy éves kora óta, miután az anyja meghalt.

X. állomáson a 137-es vonat, amelyen Andersson utazott, találkozott a 142-es sze-

mélyvonattal. Alig, hogy az egyik érkezett, a másik már indult.

Szent Isten! A szemközti vonaton, a harmadosztályú női szakaszban — Lotte kék sálja!

A szerelmesek nem törődnek sem helylyel, sem körülménnyel. És Andersson kiugrott a vonat lépcsőjére, a kék sál felé hajolva, remegő, izgatott hangon kiáltá át: — Lotte, akarsz a feleségem lenni?

Lotte kissé szegyenkezve az utasok közderűtsége miatt, mégis megérté, hogy ha e különös pillanatban meg nem ragadja, elszalasztja élete boldogságát.

— És elpirulva rebege: — Igen!

— Szállj ki azonnal! — kiáltott vissza Andersson. — És Lotte kiszállt.

Kéz a kézben, siettek a váróterembe s ott egymás karjaiba borultak.

De a bájos leánya egyszerre megremegett szerelmese karjaiban s örömkönytől nedves szemét rémülten felvetve, így sikoltott fel: — A börtöndöm!

De Andersson nem felelt. Mit bánta ő a világ összes börtöndjeit, mikor Lotte végre a keblén pihent!

Alfréd of Hedenstjerna.

Tankönyvek! Az összes fiú- és leányiskolákban használandó tankönyvek féláron kaphatók: 1704 Karmathy antiquarium Fűvészkert 14. Jajszeközök, írások !! leszállított áron

utak óriási fontosságával szemben nem vagyunk elfogultak, mert teljes egészében felfogjuk azok jelentőségét nemcsak forgalmi, hanem általános kulturális szempontokból is. Azonban a biharmegyei vasutak kérdésénél nem téveszthetjük szem elől azokat a vonatkozásokat sem, a melylyel ezen vasutak Nagyváradot érintik.

Mikor a Székelyhid és Nagyléta között tervezett összekötő vasutvonal kiépítése felszínre került, azonnal rámutattunk, hogy ez az alig néhány kilométer hosszú sínpar, ha kiépül, éppen nem szolgál Nagyvárad előnyére, sőt ellenkezőleg; mert Biharmegye székelyhidi és margittai járásának, továbbá Szilágymegyének forgalmát Debrecenbe irányítja; de nem érdeke Biharmegyének sem ezen összekötő vasut létesítése, mert tápot ad azon régi törekvésnek, hogy Biharmegye északi járásait: az érmihályfalvait, derecskeit, sőt még a székelyhidi is egyszerűen bekebelezék Hajdumegyébe és ezáltal teljesen Debrecen legyen ezen vidék központja.

Ennek megakadályozása egyenest kötelessége volna Biharvármegyének még akkor is, ha teljesen figyelmen kívül hagyja Nagyvárad érdekeit, mert nemzeti szempontból sem lehet közömbös Biharvármegyére, hogy éppen három jómódu, tulnyomólag magyar járását elveszítse, hisz még ezekkel a járásokkal együtt is nehezen tudja majorizálni a vármegye nemzeti járásait, ha pedig elveszti a három legmagyarabb járását, azoknak az erdélyi vármegyéknek a sorába jut, a hol a nemzeti segek vannak többségben.

Debrecennek érdeke ezen vasut kiépítése, mert egy olyan jómódu magyar terület forgalmát biztosítja részére, a mely körülbelül nagyobb és népesebb, mint egész Hajdumegye ma. A szomszéd városban teljes tudatában vannak ezen rövid vasutvonal kiépítéséből származó előnyöknek s ezért forszirozzák is annak kiépítését.

Az egyik debreceni ujság vasárnap számban hosszabb cikkben foglalkozik a székelyhid—nagylétei vasut építésével s a többek között a következőket írja:

„A székelyhid—nagylétei vasut kiépítésével Debrecenhez kapcsolódnék Biharvármegyének északi és Szilágymegyének jórésze, valamint a határszélnek forgalmi élete.”

Ilyen körülmények mellett érthető megütközéssel látjuk, hogy Biharvármegye örömmel veszi a vasut kiépítését s a legmesszebb menő támogatását igéri annak mielőbbi megvalósításához.

Ha már Biharvármegye nem veszi figyelembe a fentebb elmondott szempontokat s ő maga is oda áll a vasut kiépítésének forszirozóik közé, Nagyvárad városának kötelessége, hogy minden megengedett eszközt felhasználjon az összekötő vasut létesítésének meggátolására. Ha már nem tudta elejét venni annak, hogy a zilah—nagykarolyi vasut Szilágymegye egy nagy részének forgalmát Debrecen felé terelje, legalább igyekezzék megmenteni a Szilágymegye szomszédos részének piacát és Biharvármegye északi járásának forgalmát az eddigi állapotnak megfelelően.

Ezt parancsolja saját jól felfogott érdeke.

Mint ezekből látható, a mozgalom előszele is fáj a nagyváradiaknak. És ez éppen elég ahoz, hogy most már világosan láthassa az egész Debrecen, hogy a Debreceni Ujságnak e kérdésben elfoglalt álláspontja Debrecen közgazdasági és közérdekeinek teljesen megfelel és hogy mennyire fontos érdeke ez a vasut kiépítés Debrecen

egész közönségének. Kötelességünk ezt konstatálni s e kérdésben Debrecen város közönségének döntő határozatát ismételten sürgetni. Minden késedelem újabb és újabb veszteséget jelent Debrecenre. A gyors cselekvéseket rejlik a legnagyobb erő. És e kérdésnél még inkább. Szeretjük hinni, hogy Debrecen város e kérdés megoldását nem halogatja.

Zsákba finánc!

A nagylétei csempészháború.

A nagylétei vámnál cirkáló pénzügyőrök dohánycsempészetten értek két férfit és egy asszonyt. A pénzügyőri járőr Borbély József fővigyázóból és Zsurka László vigyázóból állott, a kik, mikor észrevették, hogy a gyanús alakok menekülni igyekeznek a szűz dohánynyal, futó lépéssel a csempészek után vetették magukat. Borbély József fővigyázó a közelből felismerte az embereit: Bereczky Sándor és József, meg ennek a felesége, notórius és veszedelmes dohánycsempészek állottak vele szemben. A fővigyázó kérte a dohányt.

— Nincs nálunk egy szál se, ne bántson bennünket — utasították vissza Bereczkyék az alaposan gyanakodó fővigyázót.

A pénzügyőrök erre kutatni akartak a zsákokban. Ezt már azonban nem tűrték a hatalmas farkos botokkal felfegyverezett csempészek. Rávetették magukat a fináncokra. Tülekedés támadt, végre a fővigyázó hátrált és tüzet vezényelt. Allához is kapta fegyverét, Zsurka vigyázó azonban ugylátszik, a vezényszót rosszul értelmezte. Szolgálati fegyverét ő is lekapta, de mikor Bereczky a botját megsuhintotta a feje fölött, eldobta a fegyverét és usgye, lélekszakadva futásnak eredt. Ez a komikus jelenet még a csempészeket is gunyra készítette. Utána is kiabáltak a menekülőnek:

— Zsákba finánc!

Annál inkább nem ment zsákba Borbély fővigyázó. Hatalmas erejű ember s egymaga elbánt a csempészekkel, megkötözte őket és átadta a legközelebbi csendőrsnek. A csempészeket a fővigyázó hatóság ellen elkövetett erőszak miatt feljelentette. A nagyváradói törvényszék büntető bírósága legközelebb fogja tárgyalni a nagylétei csempészháborút.

Vármegye.

Tűz a püspökladányi pályaudvaron.

A püspökladányi pályaudvaron szerdán a délutáni órákban tűz volt. Egy vagon szalmarakomány gyuladt ki, de a vasuti alkalmazottak a tüzet hamarosan elfojtották.

Polgármesterválasztás Hajduszoboszlón. Az alispán G. Tóth János halálával megüresedett hajduszoboszlói polgármesteri állás betöltésére a tisztújító, képviselőtestületi közgyűlést szeptember 27-én délelőtt 9 órára tűzte ki. Az állásra pályázni fognak dr. Fekete László ügyvéd, Fekete Sándor volt polgármester fia és Fehér Gábor árvaszéki úlnök.

Egészségügyi vizsgálat. Az évenként szokásos általános, egészségügyi vizsgálatot csütörtökön kezdte meg a vármegyében dr. Kerekes Pál egészségügyi főfelügyelő, aki dr. Losonczy Almos királyi tanácsos, tiszti főorvos kíséretében kiutazott Hajduböszörménybe, onnan pedig Hajdunánásra, délután pedig látogatást tett Kovács Gyula alispánnál.

Ma, pénteken a főfelügyelő a vármegyei tiszti főorvossal Hajduszoboszlón folytatja a vizsgálatot.

A szerelem halottja. Szabó Zsuzsánna 17 éves hajduböszörményi leány pár héttel ezelőtt szerelmi bánat miatt marólugot ivott. A szőrencsétlen teremtés jócskán felhajtott a gyilkos folyadékból s oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy nem is lehetett megmenteni. Tegnap meghalt. Az esetről telefonon kapott jelentést a debreceni kir. ügyész, mely a temetési engedélyt megadta.

Hortobágy-hasznosítás.

Az öntöző csatorna.

Félmillió a kisérletezésre.

Vannak számosan Debrecen város törvényhatósági bizottságában, akik azt hiszik, hogy a város fejlődésének és haladásának egyetlen biztos alapja a Hortobágy hasznosítása. Már is erősen erre táblázzák a folyton növekvő, milliós adósságokat.

Ezzel szemben a város gazdái, mondhatjuk bátran, Debrecen törzsökös, régi családfákra hivatkozó polgárai, elkeseredetten ellenzik a Hortobágy hasznosítását, mert az, amint ők mondják, létalapjukban támadja meg őket, akiknek főfoglalkozásuk az állattenyésztés.

Az igazság pedig az, hogy a helytelenül végrehajtott Tiszaszabályozás óta a hortobágyi puszták vizjárt részei elszikesedtek, a Tisza kiöntéseiről a vizek lefolytak, a vízlefolás következtében a nyári nagy csapadékok elmaradtak, aminek következményei a két-három hónapos aszályok, mint az idén is, amikor éhen pusztul a jószág a pusztán és ha kocsin nem hordják haza a gazdákat, az egész állatállomány odavész.

Bizonyos dolog az, hogy a nagy aszályok idején tökéletesen mindegy az, hogy 42.500, vagy 22.500 holdon éheznek-e a jószág, viszont a tavaszi esőzések idején, a mostani jószágállomány félannyi legelőn is megtalálhatja eleségét.

Ezek a tapasztalatok állapítják meg azt az arany középutat, melyet a Hortobágy-hasznosítás kérdésénél irányadó elvül kellene tekinteni. Fokozatosan eke alá lehetne fogni a Hortobágyának a mezőgazdasági kulturára alkalmas részeit és erre a legelső lépés az öntöző csatorna megépítése. Ha az öntözéssel a legrosszabb földeket jó legelővé sikerül átalakítani, akkor hozzá lehet fogni a hasznosítás kérdésének végleges megoldásához a gazdaközönség tönkretétele nélkül. *Mindenesetre kívánatos a kellő méréslelet megtartása.*

Az öntöző csatorna létesítésére kiküldött bizottság, csütörtökön délután 5 órakor tartott ülésén, sajnos, erről kevés szó esett, pedig ez a kérdés sarkpontja.

Nagyságos ¹⁷²⁸ asszonyom!

Tisztelettel értesítjük az **uri hölgyközönséget**, hogy **divat szalonunkat** szeptember hó 1-én megnyitottuk. Midőn is kérjük szives megrendeléseikkel bennünket felkeresni. Maradunk tisztelettel **Róth Mór és neje Csengeri Julla, Józs. k. herceg-u. 35/37.**

Az öntözés ügye.

Az ülésen Kovács József polgármester elnökölte alatt jelen voltak: Aczél Géza főmérnök, Magoss György tiszti főügyész, Medgyaszay Miklós gazdasági tanácsnok, Kondor Kálmán főszámvevő, Jármy Tamás állami kulturfőmérnök, Meskó Kálmán kulturmérnök, Rickl Antal bizottsági tag és dr. Vásáry István aljegyző.

Az elnöklő polgármester ismertette a létesítendő öntöző csatorna ügyében létrejött, eddigi megállapodásokat. A város az öntözés céljaira 3000 holdat hajlandó kihasítani és a hasznosítás céljaira átengedni az ugynevezett csunya földet. A területre nézve a földművelésügyi kormány megbízottjaival teljes meg egyezés jött létre.

Rövid eszme-csere után megállapodtak egy a területre, mint az öntöző csatorna építési költségeire nézve. Az állam két év alatt építi meg a csatornát, a város pedig 500.000 koronát fektet bele a csatorna építésbe és a munka előhaladásához képest előleges részletekben utalványozza ki folyó számlára.

Az elnöklő polgármester ezután fölvetette a Hortobágy további hasznosításának kérdését. Erre vonatkozólag voltak már tervek is. Jármy Tamás szerint két főirány volt: az egyik a Kövendy Domokos terve, aki nagy-, közép- és kisbérleteket akart létesíteni a Hortobágyon, a másik terv pedig az volt, hogy a Hortobágy megmaradjon legelőnek és továbbra is az állattenyésztés céljait szolgálja.

Hosszas beszélgetés indult meg ezen, mert úgy elposványosodott már ez a kérdés, hogy nem is emlékeztek rá a legutolsó fázisaira. A legtalálhatóbb volt Rickl Antal keserű megjegyzése, hogy a Hortobágy-hasznosításával nem fog megszűnni a pótló, sőt *mire egyetem lesz, nem lesz már Hortobágy.*

Végül is abban állapodtak meg, hogy a Hortobágy-hasznosításra vonatkozó, összes iratokat kiadják tanulmányozás végett Medgyaszay Miklós gazdasági tanácsnoknak, aki a bizottság legközelebbi ülésén javaslatot fog előterjeszteni.

Halál a homokbányában.**Végzetes játék.**

Halálos szerencsétlenség történt szerdán délután Hajduböszörményben. Egy kis fiú játék közben elevenen eltemetett a föld, a mely véletlenül rázuhant.

Hajduböszörményben a város végén ugynevezett homokbányák vannak s onnan szokták az építkezéshez, meg más célra is a sárga földet szállítani. Odament ki szerdán délután id. Kőrösi Mihály, nyolc éves kis Imre nevű unokájával.

A kis fiú nem maradt a nagyapja oldala mellett, hanem egy távolabbi homokbuckához szaladt, amely már nagyon be volt ásva. Ott telepedett le s játszani kezdett a porban.

A felette levő földtömeg azonban egyszer megingott s ráborult. A gyermeket teljesen elfödte, úgy, hogy mire kiszabadították, már nem élt: megfuladt.

Az esetről tegnap délelőtt telefonon kapott jelentést a debreceni kir. ügyészség, a

mely azonnal megbíta dr. Horváth Arthur törvényszéki orvost, hogy utazzon ki a helyszínére a boncolás megejtése végett. Ez délután már meg is történt.

Városháza.

Az új kertész fizetése. A városi tanács a nagyerdei kertészi állásra Fehértői Istvánt alkalmazta ideiglenes jelleggel. A kertész javadalmát 2200 korona évi fizetésben és a nagyerdei kertészet jövedelme után 10 százalék jutalékban állapította meg.

Kirendeltség a hordógyárhoz. Már említést tettünk róla, hogy a debreceni mértékhitelítő hivatal nem képes a kellő munkatétel hiánya miatt hitelesíteni a debreceni hordógyár készítményeit. Most Nyiregyházáról ajánlkozott ifjabb Vaskó János okleveles mértékhitelítő kisegítőnek. A tanács úgy határozott, hogy Vaskó Jánost nyugdíj mellett alkalmazza és felír a kereskedelmi kormányhoz, hogy a hordógyárban mértékhitelítő kirendeltséget létesítsen.

Az erdei legeltetés. Két hónap óta tart már az aszály a Hortobágyon és rakásra hull a jószágállomány, ha még tovább is tart a rettentő szárazság. A tanács a szomorú állapotokra tekintettel, megengedte az erdők legeltetését.

Bizottsági ülések a városházán. A város vízvezetési bizottsága ma, pénteken délelőtt 10 órakor, a szegényügyi bizottság délután 4 órakor, a szemétfuvarozási vállalat felügyelő bizottsága pedig szombaton délelőtt 11 órakor tart ülést, amelyen betöltik a vállalat intézői állását.

Új tűzoltói felszerelések. A városi tűzoltóság egyik lajtját a tanács a Hortobágyra vitette. Hogy a tűzoltóság ennek hiányát ne érezze, a tanács elhatározta, hogy 1300 koronáért új, nagy lajtot és 12 darab vászonvedret szerez be.

A Debreceni Vivó Club új évada.**Pisztolylövészet bevezetése.****Vénfiuk szakosztálya.**

A rövid idő óta fennálló, de már is sportszempontokból jelentős multtal bíró Debreceni Vivó Club új programmal, új és több irányú tevékenységgel kísérli eszméit megvalósítani. A helyiségeit eddig is nagyobb kényelemmel látta el, a vívás fejlesztésének összes eszközeit megszerezte, úgy, hogy ma már nem lehet kétség az iránt, hogy ennek a sportnak kiváló kultiválását mindenképpen biztosítva találjuk Debrecenben a vivó club keretén belül.

Hogy minél tökéletesebben felelhessen meg vivó clubunk ezen missiójának, a két hónapi nyári szünet alatt, az amugy is kitűnő mesterét: Szigeti Benedek Sándort tanulmányútra küldötte, aki meglátogatta a budapesti és a külföldi nagyobb vivó termeket, tanulmányozta a világhírű vivómesterek tanítási rendszerét s a szerzett bő tapasztalatokkal a tanítás szisztémáját egészen átalakította, s új ismereteit a clubban fogja hasznosítani.

A club ügyvezetőbizottságot szervezett, melynek elnökéül Czító Károlyt és dr. Fráter Imrét, alelnökéül Bánó Lehel, igazgatójául Zöldy M. Jánost, titkárául dr. Gergely Jenőt választotta meg. Ez az ügyvezetőbizottság állandó permanenciában áll s gondoskodik arról, hogy a club céljának mennél tökéletesebben megfelelhessen. Az ügyvezetőbizottság elhatározta újabb, hogy a társas élet intenzivitásának fokozására a sakkjátékot is bevezeti a clubba, napilapokkal, heti- és folyóiratokkal látja el az olvasó-termet s különös tekintettel a nagy nemzeti szempontokra s áthatva attól a nemes gondolatától, amelyet Szemere Bertalan pendített meg országszerte s amely a céllovesztet fontos nemzeti jelentőséggel bíró sportnak deklarálta: elhatározta a pisztolylövészetnek — bár nagy áldozatok árán való bevezetését.

Figyelemmel volt az intező bizottság arra is, hogy az idősebb egyének talán feszélyezve érzik magukat a fiatalokkal együtt való sportolásra, éppen ezért az idősebb tagok részére a „véniuk” szakosztályt létesítette, amely csoportnak a vezetését Zöldy M. János vállalta el. Ez által remélhető lesz, hogy nemcsak fiatal club-tagok fogják a vívásban magukat képezni, testük ruganyosságát fokozni, hanem korosabb egyének is igénybe veszik a club nyújtotta, eléggé nem becsülhető eszközöket.

Egyébként mi sem igazolja inkább a club szükségét és életképességét, mint az a körülmény, hogy állandóan jelentkeznek új tagok felvételre.

Az új évad szeptember elsején veszi kezdetét.

Színház.

A, B, C és D bérletek. Zilahy Gyula szinigazgató folyamodott a városi tanácshoz, hogy négyes bérletet létesíthessen, mert így inkább jut bérlethez a színházlátogató közönség. A szinigazgató újítására a városi tanács előbb véleményt kér a színházbizottságtól. Az újításnak bizonyára örvendeni fognak a bérlők is, mert kevesebbet kell — bosszankodniok.

A huszár tragédiája.**Debreczenben laknak a szülei.**

A távol idegenben, Horvátországban tragikus véget ért Szabó Sándor huszár szomorú sorsa sokak szívéből váltott ki mély megihatottságot. A derék, felebbvalói által is becsült fiatal ember, mint hirül adtuk, portyázás közben több társával együtt lovastól egy korlátnélküli kutba zuhant, ahonnan csak őt nem lehetett élve kimenteni. Ez a megdöbbentő katasztrófa szakította el övétől a szerencsétlen huszárt.

Szabó Sándor debreceni fiú volt. Itt laknak a szülei a Sziv-utca 21. szám alatt, akiket természetesen megrendített ez a nem várt csapás. Az apja harangozó a ref. egyháznál. Szegény, öreg ember. Fájdalmukat növeli az a tudat, hogy el sem mehetnek szeretett gyermekük sírjához. Hosszu az út oda s nem telik nekik a költségre.

Szülők figyelmébe ajánlom dusan felszerelt legtartó-
és az árak nálam olcsóbbak mint bárhol, kérem állításomról meggyőződést szerezni,
Gerő Ernő Debrecen legnagyobb és legolcsóbb
1205 férfiruha áruhaza Piac-utca 41.

Dr. Láng szanatóriumában felvételnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Külön szoták és közös kórtermek. Roentgen-laboratórium, elektromos gyógyeszközök, frandinisatióhoz, darsonvalisatióhoz. Elektromágnes, villanyos fényfürdő, villanyos 4 rekeszes fürdő, kék s vörös fény, vibrációs masszázs. Legmodernebbül felszerelt műtőterem. Az intézet bárki által, bármikor megtekinthető, tudakozásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cím: Dr. Láng szanatórium. Debrecen, Kossuth utca 39. szám

Megszöktetett rab.

A kedvese szöktette meg.

Kassáról jelentik, hogy az ottani törvénytörésből érdekes körülmények között szökött meg tegnap egy hosszú fogságra ítelt rab. Ruzsai Antalnak hívják a megszökött tegeyencet, aki tizenkét esztendőre volt elítélve gyilkosság miatt.

Egy esztendeje volt még csak elzárva Ruzsai Antal és ez idő alatt sikerült neki állandó összeköttetésben maradni kedvesével, egy Szabados Anna nevű leánnyal, aki miatt Ruzsai a gyilkosságot is elkövette.

A leány állandóan levelezett Ruzsaival, sikerült neki az örök között valakit megvesztegetni, aki közvetítette levelezésüket s így azután nagyon ügyesen kifőzték a szökes tervét.

Szabados Anna kőművesruhát és egy alkulesot csempészett be a kedvesének a börtönbe s ezeket a holmikát sikerült is Ruzsainak elrejtetni cellájában.

Tegnap végre elérkezettnek látta az időt a szökésre és tervét nagyszerűen keresztülvitte.

Ebéd után, amikor a rabok sétáltak az udvaron, Ruzsai felöltötte magára a kőművesruhát. Észrevétlenül jutott a börtönudvarig, annak kapuját kinyitotta az alkulescsal és most már szabadon érezte magát. Mint kőművesmesterember, bátran haladt el az ör előtt, jól a szemébe nézett és köszönt is neki:

— Az Isten áldja meg, börtönőr ur!

Az örök egyáltalában nem volt gyanús Ruzsai, azt hitte, hogy tényleg az épületen dolgozó kőművesek egyike távozik s illendően fogadta a megszökött rab köszöntését.

Ruzsai Antal megszökését csak késő délután vették észre, amikor megtalálták cellájában a rabruhát. Fellármázták az egész fegyházat, át is kutatták, de természetesen nem akadtak nyomára. Értesítették a szökésről a rendőrséget és a csendőrséget, amelyek átkutatták a várost és az egész környéket, de a megszökött rabot sehol sem találták.

Most az egész vármegyében keresik Ruzsait és szökéséről értesítették az egész ország hatóságait.

Lelőtte a feleségét.

Az elhagyott férj merénylete.

Budapest, augusztus 31.

Házassági dráma játszódott le ma reggel a fővárosban. Egy elkéseredett papucsossegéd akarta elpusztítani a feleségét azért, mert a fiatal asszony megunt az örökös nyomorúságot és el akarta hagyni a férjét, aki nem tudta őt eltartani.

Bencze Istvánnak hívják a merénylő férjet. Mint papucsossegéd egy esztendővel ezelőtt nősült, egy fiatal, szép, de teljesen vagyontalan leányt vett el feleségül. Eleinte jól is éltek, de amikor a szerelem elpárolgott s az anyagi gondok kezdték nyomni őket, mindennapos lett a házban a veszekedés.

Hónapok óta tart már a házban a családi perpatvar. Az asszony több ízben kijelentette a férjnek:

— Elmegyek, itthagylak. Külön-külön sokkal jobban meg tudunk majd élni!

A férjet, aki nagyon szerette a feleségét, nagyon elkészerítette az asszonynak ez a kijelentése.

— Ha elhagysz — mondta neki — én meg megöllek, mert nélküled nem tudok élni.

Napok óta tartó veszekedés után végre az asszony ma reggel elhatározta, hogy végleg elhagyja az urát. Összezsomagolta kis cökömökjait és elment hazulról azzal, hogy többé vissza nem tér. A férj kétségbeesetten nézett utána, majd utánaszaladt. A Kén-utca és a Gubacsi-ut sarkán érte utól. Egy darabig kérlelte, hogy térjen vissza, de az asszony hallani sem akart erről. Erre revolvért rántott és négyszer rálőtt az asszonnyra. *Három golyó nem talált, a negyedik azonban Benczené halántékába furódott és halálos sebet ejtett rajta.* Az asszonyt haldokolva vitték a mentők a Szent István kórházba.

Benczét egy rendőr a kilencedik kerületi kapitányságra vitte, ahonnan bekisérlik a főkapitányságra.

Elbolyongott uriaszony.

A századosné tragédiája.

Megindító történet híret jelentik Kassáról. Az odaváló helyőrség egyik kedvelt tisztjének felesége, — amíg az ura a hadgyakorlatokon volt — megőrült és ebben az állapotban elbolyongott a városon kívül, úgy, hogy a keresésére kiküldött detektívek csak hosszas keresés után tudtak ráakadni a boldogtalan uriaszonyra.

Zsemba György 44-ik gyalogezredbeli százados szép feleségével történt a megható tragédia. Zsemba százados pár héttel ezelőtt eltávozott Kassáról a felsőmagyarországi hadgyakorlatokra, ahová természetesen fiatal, szép feleségét nem vihette magával. A rokonok őrizetére bízta, hagyta otthon a fiatal asszonyt, aki rendkívül szerette az urát.

A hosszas távollét egészen buskomorra tette Zsembánét, aki többször azt mondta hozzátartozóinak, hogy utána utazik a férjének, mert nem bírja ki az egyedüllétet. Hozzá tartozói azonban erről a tervéről lebeszéltek és megakadályozták abban, hogy utána menjen férjének.

Tegnap délután azután a fiatal asszony eltűnt hazulról. Senki sem tudta, mikor és merre távozott és a rokonsága, — amikor látta, hogy nem kerül elő — a rendőrségre szaladt s ott bejelentette a buskomor fiatal asszony eltűnését.

Attól felt a rokonság, hogy a szerencsétlen századosné öngyilkosságot fog bántában elkövetni.

A rendőrség detektíveket küldött ki Zsembáné keresésére, akik tüvé tették érte az egész várost, de csak nem tudtak a nyomára akadni. Miután a városban nem találták, a városon kívül kezdték keresni. Az egyik detektív azután rá is akadt a szerencsétlen uriaszonyra ma hajnali három óraker a városon kívül lévő téglagyár közelében lévő mezőségen. *A haja tele volt tűzve mezei virággal s ott dalolt és táncolt kint a mezőségen, a szép holdvilágos éjszakában.*

A detektív tapintatosan közeledett a fiatal asszonyhoz, akin az első pillanatra meglátszott, hogy az elméje megháborodott és sikerült neki bevinni a városba. Utközeben egyre azt hajtogatta a szánandó szép asszony, hogy ő főhercegnő és rengeteg birtokai vannak, amelyekből egyet mindjárt a kísérelő detektívnek adományozott.

A boldogtalan teremést egylőre a kassai kórházba helyezték el, férjét pedig táviratilag értesítették a tragédiáról.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

Táviratok.

Kiderített gyilkosság.

Hőmezővásárhely, aug. 30. Ez év április havában megölték Olajos Tóth Márton gazdát és kirabolták. A csendőrség kiderítette, hogy a gyilkosságot Barna Andrásné és Barna Rozál követték el ketten. Barna Rozál a vagyonos paraszt szeretője volt.

Agyonlőtt csendőrőrmester.

Mátészalka, aug. 31. Illés Fülöp csendőrőrmester a lakására hívta borozni alantosát, akivel addig ivott, míg berugott és részeg állapotban féltékenykedni kezdett alantosára, aki erre, hogy az összeütközést kikerülje, hazament a kaszárnyába. A részeg ember ezután a felesége hugával kezdett incselkedni, mire az arcul ütötte. A részeg ember erre éktelen dühbe jött, mire az asszony a csendőrőrkaszárnyába menekült. A részeg őrmester a felesége után rohant és éppen akkor ért oda, mikor a küszöbön megjelent a káplár, akivel előbb együtt mulatott. Az őrmester karolt rántott és többször végig vágott vele a kápláron, aki addig csak kérlelte a dühöngőt, de mikor látta, hogy hasztalan a beszéd, szolgálati revolverével lelőtte. Az őrmester azonnal meghalt, a gyilkos káplárt letartóztatták.

Vilmos és Jussuf Izzedin.

Berlin, augusztus 31. Ma délután 4 óraker érkezett meg Jussuf Izzedin török trónörökös, akit Vilmos német császár személyesen fogadott a Fridrich-pályaudvaron.

Richter mérnök szabadulása.

Szaloniki, augusztus 31. Richter mérnök ma igen megviselt állapotban ideérkezett és egyik német polgárhoz szállott. Elmondta, hogy a rablók eleinte jól bántak vele, később azonban folyton fenyegették, kinözték és koplaltatták. Kalandjairól még részletesen nem nyilatkozott. Ellassonától Szalonikiig a török hatóságok mindenütt barátságosan fogadták.

A titok.

Folytatás.

Ott sétált a szobában, amikor egyszerre lépteket hallott, sőt kevése rá hangokat is: — Hát ezek ugyan hol vannak? Nem várnak. Furcsa!

Eliz összeresztent.

— Hiszen ez Iharosi! Vasárnapra irta, hogy jön s már itt van!

Csakugyan Iharosi volt, aki pár pillanat mulva már előtte állott.

— Ah, kedves Eliz, maga itt? Gondolhattam volna, hogy az én kedves volt gyámleányom lelkiismeretesen teljesíti kérelmemet.

Eliz a meglepetéstől alig jutott szóhoz. Először csak nezett Iharosi felé s minden erejét össze kellett szedni, hogy a váratlan látogatásra támadt bátortalanságot leküzdje.

— Hogyan, ön az, Iharosi ur? — kérdezte dadogva Eliz.

— Nem várt edesem, ugy-e?

— Vasárnapra jelezte.

— És én — megvallom önnek, edes

Eliz őszintén, nem bírtam bevárni a vasárnapot. A véletlen, ugylátszik, kezemre játszik, mert, amint hön óhajtottam, hogy magával négy szemközt beszélhessek, mindjárt az első percekben bekövetkezett. Tehát csak örvendem kell azon, hogy egy nappal előbb érkeztem.

(Folyt. köv.)

Nyilttér.

A Debreceni Zenedébe való beiratkozás szeptember hó 4-től kezdődik. A tandíj olcsóbb bármelyik zeneiskola, vagy magántanítói tandíjnál s tetszés szerinti részletekben fizethető. Kezdő növendékek hetenkint 3 tanórát, a többiek 3 gyakorlati s 1 elméleti órát kapnak. Bővebb felvilágosítás nyerhető a zenede Vár-utca 1. sz. helyiségében szeptember 4-től 10-ig, délelőtt 10 órától 1 óráig.

1699

Az igazgatóság.

Eladó házak és házhelyek.

3-400 négyszögletes telkek, minden telek tele van óriási nagy termő gyümölcs-fával.
Közvetlen a vasut állomás mellett, mintegy 25 házhely

kedvező fizetési feltételek mellett.

Értekezhetni a helyszínen 1721

Boldogfalvai kert

Egyletkert-utca 4 szám, közvetlen a Killer féle butorgyár és a csolnakázó-tó mellett.

Vasutasoknak és postásoknak kiválóan alkalmas.

AGYENGÉ HAJTÁS
EGYETLEN PÁVA NŐVÉKSZIM-
KIS FONDALOM ÓRIÁSI FEJLESZTŐ SZAKSZENŰ-IZLÉSE
NYOMDÁSZAT
IGÉNYBEVÉTELEVEL
PÉNZINTÉZETEK Kereskedelmi
IPARVÁLLALATOK
FORGALYJÁNAK BIZALOMMAL
MIHÁLY SAMUEL
NYOMDÁSA-PAPI ÜZLETE ÉS
IRÓDARABRENDEZÉSI SZAKÜZLETÉVEL
TELEFON: 106.

Figyelem!

Egyéves önkéntesek figyelmébe!

Kiszel Sándor

elsőrangú katonai és polgári szabóüzlete, bel- és külföldi szövetek, valamint hadi-felszerelési cikkek nagyraktára

Debrecen, Kossuth-utca 17 szám (Simonffy.ház)

Tényleges és tartalékos tisztak egyéves önkéntesek

a legelegánsabban, szabályszerint kiváló olcsó árban felszereltek. Az anyag jó minőségéért, valamint előírás szerinti felszereléséért felelősséget vállalok. 1528

Legújabb divatu angol és franola divatu öltönyök, vasuti legyenruhák, hadi felszerelések, magyar diszruhák a legfinomabb kivitelben, szavatosság mellett pontos időre készíttetnek.

Árjegyzékkel, felvilágosítással készséggel szolgálók.

LOLA
fésűk és fogkefék
1898
Kaphatók drogériákban és minden jobb pipere kereskedésben valamint sz.üzletekben.
KÉRMEN CSARIS
ANTISEPTIKUS
"LOLA"
FÉSŰK ÉS FOGKEFÉK
MINDENÜTT KAPHATÓ
ISMÉTELDŐK KERESZTETNEK
BALOG J. gyáros
BÉCS-WIEN
II/390

Fazekas Imre
villanyvilágítási és erőátviteli vállalata 1625
Debrecen, Piac-utca 77. szám

Telefon 632. Telefon 632,
Alapított 1893 évben.
Halmágyi Sámuel
női- és leány felöltők legnagyobb áruháza
Piac-utca a főpostával szemben.
Intézeti leány felöltők és iskola costumok
Őszi és téli idényre dus választékban megérkeztek és szolid olcsó árban szerethetők be. 1682
Külön mérték osztály. Előzékeny pontos kiszolgálás.

Értesítés.
A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy
butor üzletemet
az utcai helyiségből ugyanazon házban hol eddig is volt Piac-utca 44. sz. Dr. Ujfalussy ház udvari helyiségeibe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stülű asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi kelengyék azonnal készes. Tisztességes és pontos kiszolgálás. 1261
Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely
Debrecen, Piac 44.
az udvarban. Telefon 377.

Pályázati hirdetmény.
Pályázatot hirdetünk Nyírmártonfalva községben betöltendő egy községi szülésznő állásra, melynek javadalma a közpénztárból évenyenként utólagos részletekben kiszolgáltatandó évi 240 korona s a szülések alkalmával való közreműködéséért járó szabályrendeletileg meghatározott díjak.
Igazolt szegények díjtalanul kezeltetnek.
Pályázni szándékozók oklevéllel, erkölcsi és eddigi alkalmaztatásukat tanúsító bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket alulírott eljáróságnál f. é. szept 17. napjáig nyújtják be. 1697
Választás napja később fog kitűzteni.
Nyírmártonfalva, 1911. aug. 25.
Prény Lajos jegyző. 1697
Molnár Sándor h. főbíró.

Kipróbált megbízható Zseb, inga, fali és ébresztő órákat legszebb ékszereket jótállással legcélszerűbben
Kurián Gyula
elősmert johrnevű 1520
műorásnál szerezzük be.
Debrecen, Piac-u. 42. sz.
Ahol javítások is a legjobban és legolcsóbban, jótállással készülnek

Gyomorgöros, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitűnőbb háziszer a
Hollandi
GYOMORCSEPPEK.
Egy üveg ára 40 fillér.
Kapható: 1497
Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
DEBRECEN.

Az összes középiskolákra
u. m. :
Gymnasium, reál-, kereskedelmi, felsőleány-, polgári- flu- és leányiskolákra tanító és tanítónőképezdekre stb. szükséges
tan- és segédkönyvek
használt és kifogástalan jó állapotban, valamint ujonnan is, továbbá az összes elemi iskolákban használt tankönyvek kaphatók, ugyszintén az összes iskolákban használt író és gyakorló füzetek, író és rajzszerek, rajztömbök, körzők, rajzdeszkák, fejes és háromszögvonalzó, festékek, tusok, szinesztenták stb. legelőnyösebben szerezhetők be
SZABÓ ISTVÁN
antiquariuma, papír-, író- és rajzszerek kereskedésében
Debrecen, Piac-u. 16
(Alföldi Takarékpénztár épület). 1700

Minden szó egyszeri be-
táratása petit betűből 5
fillér. Vastagabb be-
táratásból 10 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni.
Tudakozásotnál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetések díja levélje-
gyekben is beküldhető.

Levelezés.

Böske
jeligére sürgős levél van-
a kívánt helyen Lajostól.
555

Ajánlat.

Gépszekvácás
ajánlkozok állandó munká-
ra. Cim a kiadóhiva-
talba. 539

Fiatal
asszony ajánlkozok gaz-
dasasszonynak. Cim a ki-
adóban. 541

Csemege
szőlő és szőlős kosarak
nagyban és kisiben kap-
hatók Kupfer Jakab, Tele-
fon 886. 550

Butorozott
világos szép nagy utcai
szoba kiadó. Magos-u. 14
46

Butorozott
utcai szoba előszobával,
villanyal kiadó, Batthy-
ány-u. 16. 549

Boráságos
tisza udvari szoba buto-
rozva 30 koronáért kiadó.
Cim a kiadóban. 544

Bort
koresmárosok hectoszáma
kaphatnak a termelő Szabó
Lajos fia cégnél. 74

Csemegezőlő
kilója 46 fillér kosarak-
ként véve ismét eladók-
nak több kosár vételnél
40 fillér, Szabó Lajos fia
cégnél. 84

Ridikri
felelősség mellett valódi
bőr írt. 140-től kezdve,
Nagy Andrásnál, Kistemp-
lom mellett. 14

Regény
olvasók lapunk kiadóhiva-
talán megszerezhetik a
his angyalom című re-
gényt nyolcven fillérért.
Diszkrétben 1 korona 20
fillérért. Báthoriék Ibo-
kaja regény 80 fill.

Butorozott
kényelmes utcai lakás
lakóknak kiadó. Cim a
kiadóhivatallal. 500

Borshordók
taposókádak, új és hasz-
nált, minden nagyságban
kapható, Péterfia-u. 76.
484

Club
hüvely! Anti nic. fadóbo-
zos stb. mindenféle hüve-
lyek legolcsóbban Har-
mathynál, Fűvészkert 14.
128

Tankönyvek.
Az összes fiu és leány
iskolákban használandó
tankönyvek fél áron kap-
hatók. Harmathy antiqua-
rium, Fűvészkert 14. —
Rajzeszközök, írószerek
leszállított áron! 127

10-15
korona heti kereset, aki
otthon gépkötéssel foglal-
kozik. Állandó munkával
látom el. Bővebb felvilá-
gosítást Benyáts Emilnél,
Főtér. 42/4

Princess
és Directoir szabásu mie-
derek már 3 frittól kezdve
Kalap virágok óriási vá-
lasztékban 140 cm széles
costüm kelmék Benyáts
Emilnél Főtér Debrecen.
41/4

Elegánsan
butorozott szoba katoná-
tisztéknek alkalmas kiadó
Kossuth-utca 43. 527

Azonnal
kiadó Piac-u. 83 sz. a. 4
nagy szoba, bankirodnának
vagy üzletnek. 512

Magánjelenet
„Nem házasodom meg
soha”, magánjelenet. Irta:
Than Gyula. Kapható la-
punk kiadóhivatallal
30 fillérért. **Paraszthü-
ség.** Népszinmű 3 felvo-
násban. Irta: Than Gyula.
Kapható lapunk kiadóhi-
vatallal egy koronáért.

Egy
butorozott szoba 2-3 fla-
tal embernek teljes ellá-
tással azonnal kiadó Te-
leki-utca 69. 557

Keresztény
családnál 2 iskolás leány
teljes ellátást kaphat H.
B. Péterfia-u. 57. 552

Pérez kellene?
gyorsan és olcsó kamatra
forduljon bizalommal az
„Általános Ügyvivőség”
bankirodához Hatvan-u. 5.
567

Kosárfonoda
gyermekkoosi raktár Kos-
suth-u. 25. Javításokat
készítünk 566

Csincsan
butorozott szoba szép,
csendes udvarban, ma-
gános urinőnek azonnal
kiadó. Kigyó-utca 35. 568

Paradicsom
és cukorsárgadinnye kap-
ható, vagy megrendelhető
Kovács Balásznél, Simon-
ffy Piac 560

Kihordásra
uri koszt kapható, Timár-
utca 40. az utcai lakás la.
261

Csinosan
butorozott szoba azonnal
kiadó. Arany János-utca
48. 562

Csemegezőlő
szép Schaszla 5 kg. kosa-
rakban 36 fill. Darvas
Miksa szállókivitele. Tele-
fon 294. 575

Különbejárati
elegánsan butorozott utcai
szoba kiadó. Csap-u 8 sz.
570

176 kat. holdat
kitevő modernül fel-
szerelt vasuti állomás
s köves uti mellett
fekvő 1727

**birtok bérbe
kiadó.**

Cim megtudható a ki-
adóhivatallal.

Kereslet.

Munkásnök
munkásleányok és egy ko-
esis felvétetik, Teleki-utca
100 szám. 94

Fiatal
szolid fűszeres segéd fel-
vétetik, Dávid Sándor Kut
u. 34. 104

Ügyes
fűszer kereskedőség
azonnal felvétetik Booskai
tér 12, Rankai Györgynél.
543

Jó
családból való ref. hittan-
halgató tanítványt keres.
Cim a kiadóhivatallal.
540

Varró és tanuló
lányok és fiuk felvétetnek
Roth és neje Csengeri
Julia divattermében Jó-
zsef kir. herceg-utca 85.
553

Fodrász
segéd, csakis jó munkás,
állandó alkalmazást kap
Nagy János Péterfia. 559

Egy
pénztáros leány azon-
nal felvétetik Csapó-
u. 26. Fűszerüzletben
könyvelni tudó előny-
ben részesülnek. 556

Két
középiskolai tanuló első-
rendű ellátásban részesül
tanárnál. Batthyányi-u. 18
538

Tanítónő
képezdész uri izr. család-
nál nevelésért ellátást,
magános özvagnél pedig
lakást keres. Bővebbet
Acél könyvkereskedésé-
ben. 545

Azonnali
belépésre gyermektelen
vagy kis családú házmes-
ter kerestetik. Csemete-
utca 7. 546

Uri
családnál iskolai tanulók
teljes ellátásra elfogadta-
nak, Csapó-utca 50. 547

Fiatal
fűszerkereskedő segéd
kerestetik elsőjén belé-
pésre, — Kovács Károly
Libakert sarok. 548

Iskolás
gyereket teljes ellátásra
felveszek. Varga-u. 11
szám, ajtó 3. 551

Református
felső leányiskola kö-
zelsébe magányos özvegy
uruló elfogad teljes ellá-
tásra 3-4 elemi vagy első
polgárista osztályba járó
kis leányt. Cim a kiadó-
hivatallal. 54

Gyakorlattal
bíró fűszerkereskedő se-
géd Főegyházy Jánosnál
felvétetik. 64

Özvegy
uriaszony ellátásra elfo-
gad 2-3 iskolás uri fiut,
Széchenyi-utca 12, ke-
resztéppület. 503

Izr.
gyermektelen családnál 2
iskolás fiu teljes ellátást
kaphat, Bethlen-u. 14.
Reich. 481

Ügyes
fűszer ker. fiatal segéd
azonnal felvétetik, Petőfi-
tér 3. 465

Tanulók
fizetéssel felvétetnek Nád-
udvary Lajos vászon,
kézműáru üzletében, Ba-
rakk épület. 438

Iskolás
gyermeket ellátásra el-
fogad özv. uriaszony, —
Nap-utca 15. 345

Diszkrét
házasság közvetítőt ke-
resnek. Cim a kiadóhiva-
tallal. 109

Örökbe
adatik 2 éves fiu, csak
intelligens családnak, pár
ezer korona végkielégítés-
ért, a gyermek meglát-
ható. Cim a kiadóba. 554

Egy
vasésztergályos segéd és
tanuló azonnal felvétetik,
Füvessy, Simonffy-u. 15.
558

Fodrász
segéd állandóan vagy ki-
segíteni felvétetik Belé-
nyesy Hatvan-u. 564

Iskolás
gyermeket teljes ellá-
tásra elfogadok, méré-
selt díjazásért. Szent
Anna-utca 43, 3 ajtó. 568

Rosenfeld
Róza fűzteremben Piac-
utca 56 sz. varró és tá-
nuló leányok felvétetnek.
567

Egy
ügyes segéd és egy pénz-
táros leány felvétetik Roth
Jenő fűszerüzletében Szent
Anna. 571

Ápolónét
keresek beteg gyermekem
mellé, Révi, Hatvan-u. 76.
570

Jó
polgári kosztot esetleg
teljes ellátást keresek.
Leveleket „Hivatalnok”
jeligére ármegjelöléssel
kérek a kiadóhivatallal.
124

Két
izraelita iskolás fiu teljes
ellátást kaphat, Hatvan-u.
24 szám alatt, kereszt-
épület. 576

Egy
vagy két I., II., III. osz-
tályu gimnáziumi tanuló
teljes ellátásra elfogadta-
tik, Rákóczi-u. 36. 574

Gyermektelen
uri háznál izr. iskolás fiu
teljes ellátásra elfogadta-
tik. Megtudható Kohn
Manónál, Hatvan-u. 55.
573

Eladás.

Eladó
házak és házhelyek. 3-
400 négyszögletes telkek,
minden telek tele van
óriási nagy termő gyü-
mölcsfával. Közvetlen a
vasut állomás mellett,
mintegy 25 házhely Ked-
vező fizetési feltételek mel-
lett. Érkekezhetni a hely-
színen Boldogfalvai-kert,
Egyletkert-utca 4 szám,
közvetlen a Kállor-féle
butorgyár és csolnakázó
tő mellett, Vasutasoknak
és postásoknak kiválóan
alkalmas. 520

Vidéki
jömeneteli kávéház és
vendéglő örökség miatt
azonnal eladó. Tudakozni
a Mátyás kávéházban. 536

Egy
koresma helyiség beren-
dezésel eladó. Cim a ki-
adóhivatallal. 542

Eladó
boros hordók Dávid Sán-
dor Kut-u. 34. 114

Egy
zongora eladó, — Szent
Anna-u. 52. sz. 519

Deszka
kerítés és kapu 20 méter
eladó, Zöldfa-u. 4. 508

Fűszerüzlet
berendezés árukkal együtt
eladó. Cim a kiadóban.
569

Piac-utca 34 sz. ház
bontásból Portál, ajtó,
ablak, cserép, téglá, bá-
dog, üvegablakok, színek
eladók. Ertekezni lehet a
helyszínen. 469

Eladó
Nagy Pál-utca egy há-
zas, 400 négyszögöl és
1500 koronát jövedelmező
telek, 30-40 sertésre való
helyiséggel olcsón eladó.
Cim a kiadóban. 415

Eladó
csemege szálló. Katalin
szállótelepen és Batthyá-
nyi-u. 14. Telefon 192. 283

Csemege
szőlő, körülbelül 50 má-
zsa eladó, Geréb Pál. 245

Eladó
Rakovszki-u. 14. sz. ház
4 szoba, 4 konyha, termő-
szőlő lugas és nagy ud-
var. 898

Eladó faj- sertések

alant írottánál 230 db
7 hónapos, szépen
fejlődött első rendű
sertés eladó. Megte-
kinthető Tiszta Berek
községben, Sár má-
regy posta-asálya.

Tulajdonos 1707
Szobozslay Sándor.

Bérmálásra

Fehér himzett batizt 30 kr.
Schveiol ajour batizt 35 kr.
Mo shung himzett batizt 80 kr.
Fehérru' a vászon 38 kr.
Koszoruk 50, 60, és 70 kr.
Fátyolok minden szélességben, Haris-
nyák kesztyűk, napernyők nagyvá-
lasztékban 1725

Szépe Lajos

nőidivat üzletében Kossuth és Sas-
utca sarok.

Iskolai tanulók

olcsó jó koszt és kvártélyt kaphatnak a mai
naptól egés éven át, magán és szép fás ud-
varban, közel az iskolákhoz, tisztességes ke-
resztény uri családnál. — Debrecen, Zöldfa
utca 1. 1730

Olcsó birtokok

eladók 294 magyar hold Debrecen és Ér-
mihályfalva között, fővasut állomástól és ál-
lami kövesúttól 5 perc gyalog járásnyira, közs-
ségtől 1 kilométerre. — 600 hold Ermihály-
falvához 3 kilométerre, Indent jól megtermő
birtokok, olcsón és kevés pénzzel megvehető
Bővebbet:

Rác János ingatlan adásvételi és
kölcsonpénzt szerző
irodája
Debrecen, Zöldfa-utca 1 szám.

Házhelyeknek eladó

300-300 négyszögölenként a Vimos huszár
laktanyával szemben, a sámsoni útfélen, a
hadházi vonat sorompójának kezdődő
Katz-fele telek 1458

kedvező fizetési feltételek mellett.
Érkekezhetni

Anéptakarékpénztár Szövetkezetnél
Debrecen, Piac-utca 75 sz.